

Kirkkonummen kunnan lausunto Microsoft 3465 Finland Oy:n Kirkkonummen datakeskusalueen ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta

Hankealue on osoitettu 30.8.2021 hyväksytyssä ja 17.2.2023 lainvoimaiseksi tullessa Kolabackenin asemakaavassa yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien rakennusten ja laitosten korttelialueeksi (ET). Toteutuessaan hanke toteuttaa kyseistä voimassa olevaa asemakaavaa.

Kunnan arviointiohjelmasta antama lausunto ja arvioinnissa huomioon otetut seikat

Kirkkonummen kunta antoi lausuntonsa datakeskushankkeen ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta 28.8.2023. Kyseisessä lausunnossa nostettiin esiin seuraavia seikkoja, joihin esitettiin joko tarkennuksia tai pyydettiin selvennyksiä arvioinnin yhteydessä.

Liitännäishankkeiden huomiointi

Liitännäishankkeista erityisesti maakaapelihankkeisiin (Espoon Mankin sähköasema-datakeskusalue 2 x 400 kV sekä Framnäs-Kolabacken 110 kV) liittyvä yhteisvaikutusten arviointi jää varsin kevyeksi ja lähinnä vain toteamuksen varaan, että ”maakaapelihankkeisiin liittyvät vaikutukset on otettu huomioon arviointikappaleissa siinä laajuudessa kuin niillä on arvioitu olevan vaikutuksia”. Vaikutusten kuvaukset ovat myös niukkoja ja vaikutuksia olisi ollut hyvä avata enemmän.

Hankkeen toteuttamisen aikaiset liikennevaikutukset

Arviointiohjelman laatimisen jälkeen on tullut esiin, että Länsiväylän eteläpuolisella alueella on vireillä hanke, jossa on tarkoitus peruskorjata GolfSarvvikin Old Course -golfkenttää ylijäämämaita hyödyntäen. Rakentamisen on tarkoitus tapahtua kahdessa vaiheessa vuosina 2024-2026. Uudenmaan ELY-keskus on antanut 11.12.2023 päätöksen, jonka mukaan kyseisessä hankkeessa ei tarvitse soveltaa ympäristövaikutusten arviointimenettelyä. ELY-keskuksen päätöksessä todettiin, myös etteivät hankkeen liikenteelliset vaikutukset ole todennäköisesti merkittäviä, mutta suunnittelussa tulee päätöksen mukaan kuitenkin huomioida mahdolliset yhtäaikaiset työmaat. Näitä oli mainittu olevan alueella jo meneillään oleva kaukolämpötyömaa sekä Sarvikinportin asemakaava-alueen katualueiden rakentaminen, jotka kohdistuvat Sarvikin puistotien liikenteeseen. Tässä yhteydessä ei mainittu kuitenkaan datakeskusalueeseen liittyviä rakentamishankkeita, jotka saattavat johtaa siihen, että datakeskuksen rakentamiseen liittyvä liikenne ohjautuisi Sarvikinportin eritasoliittymään. Tällöin erityisesti liittymän pohjoispuolinen Sundsbergintien ja Länsiväylän pohjoisen rampin yh-

distävä kiertoliittymä saattaa kuormittaa, mikäli myös golfkentän perusparannushankkeen raskas työmaaliikenne kohdistuu samaan aikaan samalle reitille. GolfSarvvikin hankkeen YVA- ja lupatarveselvityksessä 23.10.2023 on kuvattu, että hanke on tarkoitus toteuttaa kahdessa vaiheessa ja sen arvioitu kokonaiskesto on noin 2–3 vuotta. Ensimmäisessä vaiheessa kuljetukset järjestettäisiin Länsiväylältä Sarvvikin puistotielle ja sieltä pääosin Finnbyntien kautta (yhteensä noin 5 000 kuormaa) ja toisessa vaiheessa Länsiväylältä Sarvvikin puistotielle ja edelleen Sarvvikintien kautta (yhteensä noin 8 000 kuormaa) hankealueelle. Maa-ainesten kuljetus tapahtuisi arkisin klo 7-18 välisenä aikana ja päivittäinen ajomäärä olisi keskimäärin noin 10-20 edestakaista kuormaa/päivä.

Edellä kuvatun perusteella tulee jatkossa kiinnittää huomiota hankkeiden aiheuttamiin mahdollisiin liikenteellisiin yhteisvaikutuksiin. Tässä yhteydessä tulee esittää konkreettisia keinoja, joilla liikenneturvallisuutta ja liikenteen sujuvuutta parannetaan siinä tilanteessa, että kaksi samalle liikenneverkolle kohdistuvaa hanketta, jossa siirretään merkittäviä määriä maamassoja, on käynnissä samanaikaisesti.

Vaarallisten kemikaalien käsittely ja varastointi ja siitä aiheutuvat vaikutukset

Arviointiohjelmassa todetaan, että datakeskuksen ei ole arvioitu olevan Seveso III -direktiivin mukainen laitos. Näin ollen hankevaihtoehtojen toteuttamisella ei olisi vaikutuksia lähialueen maankäyttöön suuronnettomuusriskien hallinnan näkökulmasta, eikä kyseeseen tulisi myöskään konsultointivyyöhykkeen määrittäminen alueen ympärille.

Entiselle ampumarata-alueelle tehdyt toimenpiteet

Selostuksessa todetaan, että hankealueen lounaispuolella sijaitsevan ampumaradan kunnostus on toteutettu ELY-keskuksen kunnostuspäätöksen mukaisesti ja kunnostuksen päätyttyä ELY-keskus on esittänyt, ettei alueella ole nykyisessä käytössä puhdistustarvetta. Jäljellä olevan maaperän epäpuhtauksien osalta laadittu riskinarviointi osoitti, että jäännöspitoisuuksista ei aiheudu riskiä ihmisen terveydelle, vesiympäristön herkille kohteille tai eliöille.

Yleistä hankkeesta ja arviointiselostuksesta

Arviointiselostus on hyvin kattava ja perusteellisesti laadittu. Useassa kohdassa selostusta tosin kerrotaan toimenpiteistä, joita ”kaupunki” suunnittelee tai suorittaa. Muutenkin erityisesti kaavoituksen ja kunnallistekniikan sanastoon liittyy jonkin verran epätarkkuuksia, jotka antavat vaikutelman hieman huolimattomasta arviointiraportin viimeistelystä.

Kaikki hankevaihtoehdot todettiin arvioinnissa toteuttamiskelpoisiksi, edellyttäen että esitetyt haitallisten vaikutusten ehkäisemis- ja lieventämiskeinot huomioidaan riittävällä tavoin hankkeen jatkosuunnittelussa ja hankkeen toteutuksessa. Arviointiselostus sisältää runsaasti lieventämistoimenpiteitä, joista tosin suuri osa sisältyy jo tavanomaiseen hyvään suunnittelu- ja rakentamistapaan.

Vaikutukset arvioitiin yhdeksänportaisella asteikolla:

- erittäin suuri myönteinen vaikutus
- suuri myönteinen vaikutus
- kohtalainen myönteinen vaikutus
- vähäinen myönteinen vaikutus
- ei vaikutusta tai yhtä suuret myönteiset ja kielteiset vaikutukset
- vähäinen kielteinen vaikutus
- kohtalainen kielteinen vaikutus
- suuri kielteinen vaikutus
- erittäin suuri kielteinen vaikutus

Suurin osa vaikutuksista on arvioitu olevan vähäisiä kielteisiä, paitsi mm. seuraavissa:

- vaikutuksissa maankäyttöön ja kaavoitukseen on hankevaihtoehdon VE0 osalta arvioitu vaikutus kohtalaiseksi kielteiseksi ja vaihtoehtojen VE1 ja VE2 suuriksi myönteisiksi,
- vaikutuksissa ihmisten terveyteen, elinoloihin, viihtyvyyteen ja elinkeinoihin oli tunnistettu kohtalaisia ja suuriakin myönteisiäkin vaikutuksia työpaikkojen luomiseen ja taloudelliseen vaikutukseen, vähäisiä myönteisiä koulutustarpeen ja -mahdollisuuksien lisäämiseen ja kohtalaisia tai suuria kielteisiä talous- ja työllisyysvaikutuksiin, mikäli hanke ei toteudu (VE0),
- melun ja tärinän osalta meluvaikutus rakentamisvaiheessa ja toiminnan päättymisvaiheessa on kohtalaisesta suureen ja toimintavaiheessa kohtalainen,
- vaikutukset ekologiaan ja luonnon monimuotoisuuteen ovat kohtalaisia haitallisia pieniin vesialueisiin ja noroihin sekä luontotyyppien säilymiseen ja elinympäristön häviämiseen kasvillisuuden kohdalla,
- luonnonvarojen hyödyntämisen ja jätteiden osalta oli tunnistettu rakentamisvaiheessa kohtalaisia haitallisia vaikutuksia metsän puustoon

ja kasvillisuuteen, maa- ja kiviainesten ottoon hankealueella sekä neitseellisen maa- ja kiviaineksen käyttöön ja toimintavaiheessa suuria haitallisia vaikutuksia verkosta otettavan sähkön käyttöön ja myös hankevaihtoehdon VE0 osalta sille, että datakeskuksen hukkalämmön hyödyntämistä ei tapahdu ja lisäksi merkittäviä myönteisiä vaikutuksia datakeskuksen hukkalämmön talteenottoon ja käyttöön kaukolämmön tuotannossa,

- vaikutukset riskien sekä onnettomuus- ja häiriötilanteiden kohdalla ovat kohtalaisia haitallisia rakentamis-, toiminta-, ja toiminnan päättymisvaiheessa työkoneista, kuljetuskalustosta tai varastoinnista johtuvien öljy- tai polttoainevuotojen osalta sekä ympäristövaikutusten hallintaan liittyvissä riskeissä,

- ilmasto- ja ympäristövaikutusten osalta rakentamisvaiheen hiilijalanjälki on erittäin suuri, samoin toimintavaiheen aikaiset sähköntuotannon päästöt, mutta toisaalta hankevaihtoehdon VE0 osalta on arvioitu, että mikäli datakeskuksen hukkalämmön hyödyntämistä ei tapahdu, niin tällä on suuri kielteinen vaikutus.

Kirkkonummen kunta kiinnittää huomiota siihen, että erityisesti hankevaihtoehtojen VE1 ja VE2 toteuttamisesta aiheutuvat vaikutukset on arvioitu kautta linjan varsin myönteisessä valossa tai vaikutukset on arvioitu vain vähäisesti kielteisiksi. Hankkeen toteuttamatta jättämisestä (VE0) aiheutuvia vaikutuksia on puolestaan ainakin jossain määrin arvioitu varsin kielteisiksi.

Osa-alueittaiset arvioinnit sisältävät myös monessa yhteydessä maininnan, jonka mukaan lieventämistoimenpiteiden toteutuksen jälkeen kyseisen vaikutuksen suuruus on vähäinen (haitallinen), tai että vaikutuksen suuruus on vähäinen (haitallinen) edellyttäen, että esitetyt haitallisten vaikutusten ehkäisemis- ja lieventämiskeinot huomioidaan riittävällä tavoin hankkeen jatkosuunnittelussa ja hankkeen toteutuksessa. Monessa kohdin on vaikea saada käsitystä, mikä olisi vaikutuksen merkittävyys ilman lieventämistoimenpiteitä.

Lieventämiskeinot on sinänsä esitetty kautta linjan varsin seikkaperäisesti, ja ne tukevat hankkeen jatkosuunnittelua ja toteutuksen osalta toimenpiteiden lupakäsittelyä.

Kunta toteaa, että Microsoft 3465 Finland Oy:n ympäristövaikutusten arviointiselostus on asianmukaisesti laadittu. Kyseessä on Kirkkonummen kunnalle tärkeä elinkeinopoliittinen hanke, jonka toteuttaminen edistää myös kokonaisuudessaan myönteisiä ympäristövaikutuksia.